

Oponentský posudek

Katedra sociální a kulturní ekologie, FHS UK

Ve své diplomové práci pod názvem *Největší české horské středisko Špindlerův Mlýn a jeho chystaná modernizace: propojená areálů Medvědí a Svatý Petr* si student **Tomáš Krempaský** položil otázku: „jak rozhodovací proces v rámci tohoto záměru (pozn. propojení protilehlých lyžařských areálů Medvědí a Svatý Petr) probíhá, jací aktéři se v rámci vyjednávání objevují, jaké názory mají na realizaci záměru jejich představitelé a co si o záměru myslí rezidenti Špindlerova Mlýna“ (s.1). Obecněji formulovaný výzkumný problém, ani cíle výzkumu v úvodu práce nejsou uvedeny. Pro zodpovězení výzkumné otázky si student zvolil sociálněvědní empirický výzkum, konkrétně pak případovou studii s využitím kvalitativních i kvantitativních dat v podobě polostrukturovaných rozhovorů, dotazníkového šetření a studia dokumentů. Práce je standardně členěna na tři části, tzn. teoretickou, metodologickou a praktickou.

V teoretické části student prezentuje řadu konceptů od antropocénu a globalizace, přes kapitalismus, potažmo kapitalismus z pohledu sociální ekologie, turizmus, dopady lyžařského průmyslu, ale také kapitoly, které se věnují tématu udržitelného rozvoje, procesu EIA, Krkonošskému národnímu parku, historii Špindlerova Mlýna. Z tohoto výčtu je patrné, že tematicky je teoretická část opravdu bohatá a mohlo by se tak zdát, že tvoří vhodný rámec pro další empirické zkoumání. Bohužel tomu tak zcela není. Je potřeba uvést, že 1) jednotlivé kapitoly mají velice kolísavou úroveň, co se týká jak samotného obsahu, tak zdrojů, na které je v kapitolách odkazováno. V celém textu není reflektováno na jaké zdroje, potažmo autory je odkazováno a proč byli zvoleni právě uvedení autoři. Student v rámci výkladu nedrží jasnou paradigmatickou linii přístupu k tématu, ale ani nereflektuje paradigmatickou odlišnost přístupů, které v jednotlivých kapitolách prezentuje. Jako příklad uvedu kapitoly věnované kapitalismu a podnikání v cestovním ruchu, potažmo kapitalismus z pohledu sociální ekologie. Kapitola o kapitalismu má dva odstavce. Obsahuje hodně obecné informace, potažmo je zakončena větou (u které chybí odkaz na zdroj): „Začít s podnikáním určitě není pro každého. Pro úspěšný start je většinou potřeba mít značný obnos peněz, umět se orientovat v právu a mít alespoň základní manažerské schopnosti.“ Je patrné, že zcela chybí jakákoli kritická reflexe autora co, jak a proč bude v rámci teoretické části prezentovat. Není jasné, proč pro prezentaci tématu volí právě uvedené autory, jejich díla. Chybí také jakákoli explicitní komparace jednotlivých autorů, přístupů. Za větší nedostatek však považuji, že 2) poznatky z teoretické části již student v dalších částech práce nevyužívá ani při formulaci výzkumné otázky, ani při analýze a interpretaci dat (tedy explicitně, s odkazy na zdroje). Je to škoda, protože některá uvedená témata mají jistě zajímavý výzkumný potenciál (např.

představy o udržitelném turismu českých zastupitelů, občanů a developerů či proces vyjednávání udržitelného turismu, atd.) Potažmo hlavní téma výzkumu, tedy rozhodovací proces, je v rámci teoretické části zmíněn jen s odkazem na konkrétní rozhodovací proces EIA.

Na úvod metodologické části student znovu opakuje stejnou výzkumnou otázku, jako v úvodu práce, zcela však chybí obecnější cíl práce. Není tak jasné, zda se má jednat o práci spíše teoretickou či aplikovanou. Konstatování, že: "Cílem se v zásadě stává zodpovězení výzkumných otázek" (s.53), nám v řešení této otázky nepomáhá. Potažmo není dále jasné, co je (teoretickým či praktickým) problémem, který má být v práci řešen.

V další metodologické části práce student popisuje jednotlivé zvolené metody sběru dat, přičemž se zaměřuje jednak na obecný metodologický popis zvolených technik sběru dat a dále také na detailní popis realizace výzkumu. Jako techniku sběru dat zvolil jednak polostrukturované rozhovory s vybranými aktéry procesu a dále dotazníkové šetření s obyvateli. Vzhledem k provedení dotazníkového šetření by bylo asi vhodnější ho označit spíše jako anketu, a to jak z důvodu výběru a velikosti vzorku, tak také pro formu konstrukce dotazníku. Hypotézy byly stanoveny na základě domněnky autora, bez využití poznatků z odborné literatury. Chybí jasnější představení operacionalizace měřených proměnných. Student také využíval analýzu dokumentů, v práci však chybí kritika pramene, aby bylo patrné, jaké jsou možné limity zvolených dokumentů. Např. kap. 3.1.3.1 Předpokládané dopady záměru dle dokumentu záměru z 18.3.2019 (v praktické části) je zpracována na základě jednoho konkrétního dokumentu pana Bílka. Není však jasné, proč byl tento dokument vybrán, o jaký dokument jde, kdo je pan Bílek, pro koho byl dokument zpracován, atd. Navíc u tématu, u kterého je zcela jasné, že právě tyto informace o dokumentu významně ovlivňují povahu zpracování tématu. V části věnované analýze se nedozvídáme nic o samotné analýze, jen to, že byly využity vybrané analytické programy. Vůbec není uvedeno, jak bylo přistoupeno k analýze dokumentů.

Praktická část práce je členěna dle jednotlivých výzkumných otázek. Při jejich zodpovězení je vždy využito jen jedné techniky sběru dat. Nejprve se tak čtenář na základě vybraných dokumentů dozvídá o samotném projektu, aktérech projektu, dále jsou prezentovány jak data z ankety, tak rozhovorů. Prezentovaná data mají spíše deskriptivní charakter, chybí jejich interpretace s využitím teoretických konceptů, potažmo např. komparace zjištění. Netradiční je také to, že předposlední kapitole Diskuse místo diskuse zjištění, vzájemné komparace, propojování, atd. autor představuje zjištění výzkumu, který realizovala jiná výzkumnice, ale dál s nimi nepracuje, např. nesrovnává je se svými zjištěními. V samotném závěru autor prezentuje zjištění s ohledem na své představy o možných zjištěních. Tyto představy, které nemůžeme nazvat hypotézami, však představuje v závěru poprvé, není

jasné, z čeho tyto své představy čerpal. Ani v této části nevyužívá poznatky z teoretické části při prezentaci zjištění. Povaha zjištění svým charakterem nenaplnuje ani výzkum teoretický, ale také ani výzkum aplikovaný, kdy by bylo patrné, že by poznatky mohly být využity k řešení konkrétního problému. Tři „důležité poznatky pro všechny podnikatele, kteří by měli zájem o realizaci většího projektu na území národních parků nebo jiných chráněných oblastí v České republice“, které v závěru najdeme, jsou formulovány velice ve zkratce, bez jasné deklarace východisek, ze kterých jsou tyto doporučení formulovány. S tím souvisí i další nedostatek práce a to, že v ní chybí reflexe pozice autora ke zkoumanému problému. Tato reflexe by mohla čtenáři možná lépe pomoci porozumět např. povaze závěrů, které jsou formulovány či otázkám, které si autor kladl.

Jazykové úroveň práce ne vždy splňuje kritéria odborné práce. Citační etika je v práci dodržena.

Vzhledem k výše uvedeným nejzávažnějším nedostatkům práce navrhuji práci hodnotit na dolní hranici známky **dobře (5 bodů)**.

Mgr. Magdaléna Šťovíčková Jantulová

V Praze 26.1.2020